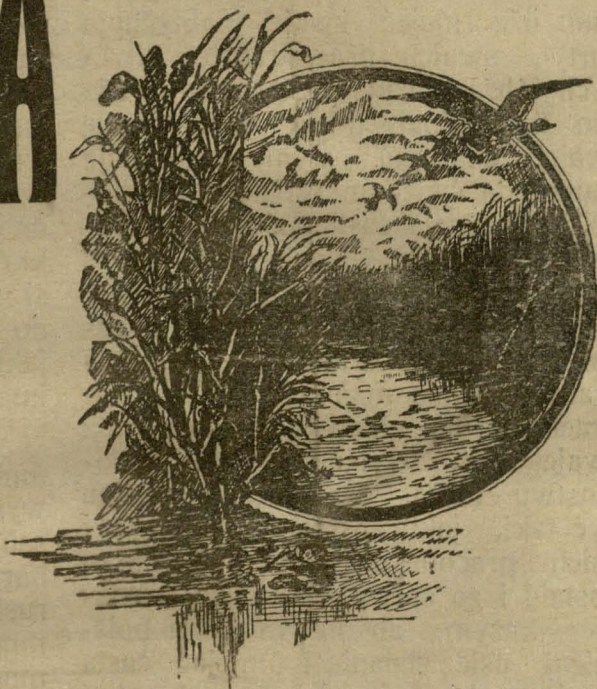

KRYNICA

TYDNIOWA JA
SIALANSKA JA
HAZETA.

Adres Redakcyi i Administracyi:
WILNIA, ZAWALNAJA 7.

KRYNICA kaštujęć na hod:
2.000.000 mk.
Asobny numar 40.000 mk.

wyhawarywajecca jak polsk. cz, i ras. ч, a š jak sz i ш.

Čytačom, spahadčykam i pryjacielam „Krynicy“ redakcyja
žadaje wiasiołych Kaladaū i ščasliwaha Nowaha 1924 hodu.

SILA SIALANSTWA.

U žyćci hramadzka - palityčnym mienš pramysłowych, a bolš ziamlarobskich narodaū jość siła, na jakuju nie zašiody zwaračwajecca patrebnaja ũwaha. Siłaj hetaj biazumoūna ũ naš čas žjaŭlajejca sialanstwa, sialanski hołas.

U Polšcy prawiacyja, bahatyja i ũplywowyja hrupy ludziej, časta

nie daceniwajuć sialanstwa, jak pračoŭnaj masy, majučaj prawy da publičnaha žyćcia hramadzianstwa, umiejučaj časta šmat čaho karysna ha i mohučaj niespadzieūna wyrašać mnohija sprawy, jakija ich datyčać żywa i biezaspredna.

Nie daceniwajuć hetyja ludzi roūna, jak swaich sialan polskich, taksama, reč zrazumiełaja, i sialan biełaruskich, ukrajskich, litoŭskich.

Tym časam treba wiedać, što ũsio sialanstwa naša ũžo daūno raž-

wiwajecca, wučycca, arhanizujecca. Jano ũžo majeć swaje palityčnyja partyi, swaich prawadyroŭ palityčnych i hramadzkich. Sialanstwa naša ũžo ũ značaj miery űwiadomaje swaich intaresaŭ, a nieűwiadomaje chutka da űwiadamaűci hetaj dachodzić. Značajna častka našaha sialanstwa ũžo dobra wiedaje, űto siarod kožnaha hramadzianstwa nie pawinny być bahatyry-pany-darmažjedy z adnaho boku, a z druhoha — biednyja pracawiki, nia majučyja na čym zapracawać na chleb dla siabie i dla swajej siamji. Wiedama hetamu sialanstwu takža, űto i űrad pawinien być taki, jaki abstaic za intaresy űsich pracoŭnych, a hetym samym abstaic i za sprawiadliwaűć. Wiedajuć, každy, ab hetym usim bolšmienš usie sialanie i űmiejuć časta swaju sialanskuju űwiadamaűć pakažać u űyćci na praktycy.

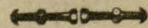
11-ha űnieźnia siol. h. u Polskim Sojmie razhladali prajekt zakonu „ab asadnictwie i parcelacyi“. Prajekt hetaha zakonu Sojmu dla pryńiaćcia pradstawiŭ panska - witasoŭski űrad. Zakon heny, kab byŭ pryńiaty, dyk byŭby duža űkodny dla sialanstwa ű Polšcy naahuł, asabliwaž dla biełarusaŭ, ukraincaŭ i litoŭcaŭ, a duža karystny dla panoŭ - abűarnikaŭ. A heta reć zrazumiełaja: inšaha ničoha i čakać nia moźna było ad űradu abűarnikaŭ, kapitalistaŭ i zdrazdiűšaha sialanstwa Witasasa. Wotža padčas razhladu ű Sojmie zakonu „ab asadnictwie i parcelacyi“ mnohim sialanam witasoŭcam adkrylisia wočy, jany zrazumieli, űto kali buduć hałasawać z prawicaj i prawiađuć heny zakon takim, jakim jaho žadjut bačyć abűarniki, dyk sialanstwu ű Polšcy staniecca niabywałaja kryŭda i staniecca jana pry pomačy

samych-ža sialan. Tady zahawaryła ű sialan pasłoŭ sumleńnie, jaűniej zaűwiała űwiadamaűć sialanskich intaresaŭ i jany na zdradu nie paűli, jany pakinuli Klub Witasasa (Piast) i stwaryli hrupu asobnuju. Takim čynam pierastała istnawać bolšaűć na jakoj Witas apior svoj űrad, takim čynam, dziakujućy űmiełym pasłom sialanam nastala nareűcie daŭno čakanaja adstaŭka űradu Witasasa, jaki ustupiŭ abűarnikom sialanskija intaresy.

Ale niatolki polskaje sialanstwa űmieje tak niespadzieŭna i raűuča wystupać u abaronie swaich intaresaŭ i swajho sumleńnia. Padčas wybaraŭ u Sojm letaű sialanstwa biełaruskaje i ukrainskaje takža wyjawiła mnoha siałanskaj űwiadamaűci. Tady mnohija dumali, űto naša sialanstwa, dziakujućy doŭhaj jaho niawoli i ciamnacie, űsie swaje hwasy adpaűć na kandydataŭ najmienš dla siabie karystnych. I praŭda, mnoha hałasoŭ biełaruskich i ukrainskich sialan papała na warožych nam pasłoŭ, ale bolš, jak mnohija spadziawalisia, pała hetych hałasoŭ na sapraŭdnych pradstaŭnikaŭ i abaroncaŭ biełaruskaha i ukrainskaha sialanstwa. I ű našym sialanstwie zahawaryła sialanskaja űwiadamaűć, űwiadamaűć swaich intaresaŭ, jak materjalnych, tak i duchowych.

Z hetaha űsiaho wynikaje, űto daremna mnohija nie daciwajuć siły sialanstwa, jahonaha hołasusa i daremna nie rozumiejuć, űto zaŭtraűni dzień, budučynia ű nas naleźyć u wialikaj mieny da hetahož sialanstwa.

J. Paparac.

Ž A B K A.

Wyrasła žabka ũ stawie
I dawaj pijać sabie:

— „Kwak—kwak—kwak„...

— „Čaho ũležła žaba ũ staŭ,
Jaki bies ciabie siudy pryhnaŭ?“—
Pytajaцца rak.

Žaba kaža: „wot biada, —
Maja chata, hdzie wada.“

— „Won hanicie wy jaje,
Jana spać mnie nie daje,“ —
Kaža lin.

Karaś nos padniaŭ, jak klin
I tak jaje staŭ nawučać:

— „Maŭčy—ŭsie ryby tut maŭčać.“

Žabka ũsio pijać jak dzien tak noć.

Ryby złyja, honiać jaje proć.

Jana ũsio swajo: „kwak, kwak...“

Skul nia ũziaŭsia tam rybak...,

Žabka na bierah skaknuła —

Prapaŭ jaje skora śled.

Biada rybak nia minuła: —

Rybak zławiuŭ ich na abied.

Heta ũ nas ciapier ũ modzie,

Kab žyc ciaham ũsim niaŭzhodzie.

Kali dalej budzie tak, —

Znajdziecca na nas rybak.

J. Bylina.

Z Sojmu.

Sprawa aświety dla mienšaŭciaŭ. 11-ha śnieźnia siol. h. u Praświetnaj Kamisii byŭšy endecki ministr Grabski abja wiŭ swaju praświetnuju palityku. Najbołš cikawa ũ jaho dumkach toje, što dla na rodnych mienšaŭciaŭ u sprawie aświety nie pawinna być asobnaha zakonu. Asnaŭnaja dumka p. Grabskaha što da aświety: ũ Polšcy ũskoły pawinny być polskija. Słowam, pry p. Grabskim na rodnyja ũskoły my razlićać nie mahli. Astajaцца tolki ciešycca, što hety ministar užo ũ adstaŭcy, a takža astajaцца pažađać, kab jon bołš nikoli nia byŭ ministram.

Nowaje prezydyjum Bielaruškaha Klubu. 15-ha śnieźnia siol. h. adbylisia pierawybary prezydyjumu Bielaruškaha Klubu. Na staršyniu wybrany ũznoŭ pasoł B. Taraškiewič, na jaho zastupnikaŭ wybrali pasła S. R.-Michałoŭskaha i senatara W. Bahdanowiča.

Bielaruskij wniosak protiŭ nadużyćcia i hwałtaŭ palicyi. 11-ha śnieźnia siol. h. pasoł Jaremič u Sojmie baraniŭ wniosak swajho klubu ũ sprawie hwałtaŭ i nadużyćcia dziaržaŭnaj palicyi u Kosaŭskim paw., Paleskaha Wojawodstwa. U hetaj sprawie pasoł Jaremič skazaŭ pramowu.

Zakon ab asadnictwie i parcelacyi.

11-ha śnieźnia siol. hodu Sojm byŭ pry-stupiŭšy da razhladu zakonu ab asadnictwie i parcelacyi. Zakon hety pradusim mieŭ na woku na bielaruškija i ukraiŭskija ziemli nasłać wajskowych asadnikaŭ z Polšcy, a zrabić heta tak, kab abšarniki najmienš ad hetaha paciarpjeli. Taki zakon wyklikaŭ wialikaje abureńnie nia tolki siarod pasłoŭ bielaruških, ale także i siarod pasłoŭ polskaj lewicy. Zakon hety nie prajšoŭ, bo jon wyklikaŭ razwał u klubie „Piasta“ (Witasa), a hety razwał zmusiŭ Witasa sa swaim uradam padacca u adstaŭku. Takim čynam heny strašny dla nas zakon nie prajšoŭ. Moža jon uznoŭ znajšćisia ũ Sojmie, kali ũlada ũ Polšcy uznoŭ znajdziecca ũ rukach abšarnikaŭ i kapitalistaŭ. Ad Bielaruškaha Klubu ũ sprawie asadnictwa i parcelacyi hawaryŭ pasoł B. Taraškiewič.

Bielarуска - Ukrainskaje zblizeńnie.

Ukraiŭcy i Bielarusy, jakich stanowišća ũ Polšcy susim adnolkawaje, zaklućyli miž saboj palityčnuju ũmowu, što supolnych wystuplenniaŭ, jak ũ Sojmie, tak i ũsiudy. U studni 1924 h. maje adbycca Ukrainska-Bielaruskaja Konferencyja ũ Lwowi.

Z žyćcia litoŭskaha.

Sprawa Kłajpedy. Kłajpeda — heta partowy horad na bierazi Bałtyckaha mora, na hranicy Litwy i Łatwii. Kłajpeda doŭhi čas prad sušwietnaj wajnoj naležyła da Uschodnich Prusaŭ. Pašla wajny, pad čas padpisywańnia miru u Wersali, wialikija dziaržawy, što z wajny wyšli pieramožcami, Kłajpedu addali pad apieku Lihi. Horad hety lažyć na litoŭskaj ziamli, i žajaŭlajecca adzinym dla Litwy wychadam u mora. Francyja žadaje pry pomačy Polšcy akrużyć Niemcaŭ ad uschodu. Ale dla hetaha Kłajpedu i akružajučuju terytoryju treba addać pad upłyŭ Polšcy. Wotža 6 sakawika 1923 h. Rada Ambasadarau, dziakujučy nacisku Francyi, zajawiła, što Kłajpeda nikoli nia była litoŭskaj, što tam blizu susim niama litoŭcaŭ i što treba jaje addać pad upłyŭ Polšcy. A stałasja heta pašla taho, jak Litoŭcy ũ studni tahož hodu, bačučy dla siabie niebiaspieku, siłaj zaniali Kłajpedu. Sajuznyja dziaržawy (Entente) z hetym faktam musili pahadzicca, ale, kab mahčy prawieści swaje zadnija dumki što da Kłajpedy, pažadali ad Litwy dać Kłajpedzie autonomiju. Wotža ũžo ad wiasny miž sajuznymi dziaržawami i Litwoj wiaducca pierahawory ab statucie, ci ab aŭtonomii dla Kłajpedy. Sajuznyja dziaržawy wymahajuć ad Litwy, kab statut daŭ miejsca ũ radzie portu polskamu pradstaŭniku z rašučym hołasam i, kab wakolicy Kłajpedy byli addany Polšcy ũ arendu na 90 hadoŭ. Zrozumiełaja reć, šo Litwa na heta zhadzicca nia moža, bo inakš całkom padpałab pad zaležnaść ad Polšcy. Aprača taho treba wiedać, što padobnyja žadaŭni Polšcy susim niasłušny, bo tam susim niama palakoŭ.

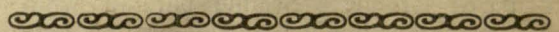
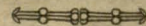
Uwieš hety spor Litwa addała na mižnarodny sud u Hazie. Adnak sajuznyja dziaržawy paklikali dla razwiazki hetaj sprawy zaležnuju ad siabie Lihu Narodaŭ, jakaja 10 śnieźnia siol. hodu sabrałasja ũ Paryży i zaniałasja sprawaj Kłajpedy. Jaki budzie pryhawor Lihi — niawiedama. Wiedama tolki toje: kali sprawa Kłajpedy razwiazycca nie pamyšli dla Litwy, a Litwa na heta zhadzicca, padpadzieć silna pad upłyŭ Polšcy, a kali nia zhadzicca, to

Entente jaje prymusić. Tadyž maŭčkom hetaj sprawy nie abojdzie Rasieja, jakaja nat' ũžo zahawaryła. 3 śnieźnia siol. h. Čyčeryn, sawiecki kamisar spraŭ zahranicznych paślaŭ notu (pismo) da ũsiech wialikich dziaržaŭ, jakim zajaŭlaje, što Kłajpeda da majeć duža waźnaje ekanamičnaje značeńnie i dla Rasiei, dzieła hetaha sprawa Kłajpedy biaz Rasiei razwiazana być nia moža. Ale treba wiedać, što jak polski upłyŭ niasłušny i niepažadany dla Litwy ũ Kłajpedzie, taksama niasłušny i niepažadany dla jaje tam upłyŭ i Rasiei. Adnak nia hledziačy na ũsio heta koźnaje hasudarstwa starajecca mieć upłyŭ tam, dzie tolki zmoža, a Litwa pawinna pryłażyć usie swaje starańni, kab jaje słušnyja i sprawiadliwyja prawa što da Kłajpedy byli abaronieny.

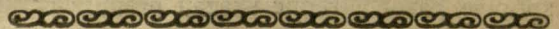
Ab narodnych mienšaściach. Wersalski traktat, jaki ũstanawiŭ mir pašla sušwietnaj wajny, žwiarnuŭ uwahu i na na rodnyja mienšaści. Narodnyja mienšaści — heta tyja narody ũ jakoj dziaržawie, jakija stanowiac tam mienšaść, woš jak my biežaružany ũ Polšcy. Wotža pry zaklučeńni mira byŭ napisany asobny traktat dzieła abarony ũ roźnych dziaržawach mienšaščiaŭ. Litoŭski ũrad letaš złažyŭ Lizie Narodaŭ zajawu (deklaracyju) ab abaronie ũ Litwie mienšaščiaŭ. Niadaŭna Litokski Sojm hetaj deklaracyi nie ratyfikawaŭ (nia pryniaŭ dla siabie za zakon), apirajučysia na litoŭskaj Konstytucyi (na asnaŭnych zakonach), Wotža niadaŭna ũ Paryży Liha razhladała i hetu sprawu i aprača henaj deklaracyi ničoha ad Litwy nia wymahała.

Dzielać majontki. Apošnim časam pajawiłasja duža mnoha kryku ũ polskich hazetach s pryčyny šyrokaha padziełu ziamli polskich panou u Litwie. I sapraŭdy, padzieł tam panskich zielaŭ i nadzieł imi biezziamielnych i małaziemielnych sialan duža pašyryŭsia. Za apošnich niekulki miesiacaŭ razdzielena 120,000 hektaraŭ panskaj ziamli biaz wykupu.

M. K.

Cytajcie „Krynica”.

Z Biełaruskaj wioski.

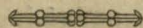
Łukonica, Słonimskaha paw. Zaki nuty naš kutok. Daloka my ad świetu i ludziej. Pozna da nas dachodziać roznyja wieści sa świetu, a i tyja, što prycho-dziać časta nia majuć s praŭdaj ničoha su polnaha. Hazety da nas dachodziać i redka i mała, bo niamsa kamu čytać. Narod naš ciomny, jak tabaka ũ rahu. Usie my tut biełarusy, jak usiudy, kataliki i prawa-słaŭnyja. Dziakujučy dwajnoj wiery narod naš biełaruskim i tut, jak heta i ũ druhich miascoch Biełarusi, ũ značaj miery ličyć siabie polskim i ruskim. Adnak užo mnohija wiedajuć, što jany, nia hledziačy na roznaść wiery, naležać da adnaho Biełaruskaha Narodu. Asabliwa mnohija mała dyja, što byli pa haradoch, bačyli świet, umiejuć čytać, dyk jany užo dobra hetyja spraww rozumiejuć i inšych ciamniejšych ad siabie časta wučać. Nam mnoha pra-šwiacŭ hałowy ks Hermanowič, što byŭ niadaŭna ũ nas probaščam. Hety ksiondz sam biełarus, dyk jon mnoha ab Biełarusi raskazwaŭ ludziam, tak što c apier ab hetym tut kruhom wiedajuć. A dobry byŭ ksiondz! Mnoha jon dla nas zrabieŭ dobraha. Ab im u nas usie pomniać, uspaminajuć dobrym słowam i žalejuć. Na jaho miejsca pryjechaŭ ks. J. Żuk. Hety ksiondzok takža dobry. Adrazu ũziaŭsia za kašcielnyja budynki i za pracu u parachwii. Hety takža biełarus i raskazwaje nam si-oje-toje ab Biełarusi, ale hety niejki spakaj-niejšy ad taho. Prosim Pana Redaktara „Krynicy“ nie zabywacca ab našym ciomnym kutku, padsyłać nam našu sialanskuju hazetu „Krynicy“, my, jak atrymajem jaje, dyk žbiaromsia i adzin čytaje, a ũsie słu-chajuć.

Łukonščyk.

Hłybokaje. Jak u našym mieści, tak i ũ wa ũsim Dzisienskim pawieci ciapier niamsa ničoha cikawaha. My duža čakali zmieny starasty, a jak dačakali, dyk aka załasia, što ũsie jany roŭny. Pry hetym starasci my nia čujem nijakoj palohki. Ludnaść zabiłasia u kuty i siadzić spakojna, bo palicyja da biełarusai adnosicca drenna. Hazety pakrysie čytajem, choć zdarajecca, nie ũ Hłybokim, ale ũ pawiecie, što na nikatorych počtach padpišcyki biełaruskich hazet nie dostajuć. U nas naj-bolš čytajuć biełaruskuju hazetu: „Zma-

hańnie“, a takža i „Krynicy“, choć hetu mienš, bo ũ nas najbolš prawasłaŭnyja biełarusy, a i kataliki bolš umiejuć u nas čytać pa biełarusku literami ruskimi, jak polskimi. Žmianiŭsia ũ Hłybokim takža i Inspektar školny. Toj byŭ niejki dziwak, jon nia moh nam pamahčy ničoha, bo kab i chacieŭ pamahčy biełaruskaj ašwiecie, dyk nia ũmieŭ. Jon nat časami atkryta zajaŭlaŭ, što jon nia moža adroźnić mo-wu biełaruskuju ad rasiejaskaj. Sam jon byŭ z Halčyny. Ciapierašni Inspektar pokul što išče nia daŭsia nam paznać, chto jon taki i što jon dumaje ab biełaruskaj ašwiecie. Wiedama, sioleta školy adkrywać užo pozna, choć pry dobrej achwoicie Inspektara možna byłob. Narod duža žadaje swajej rodnej biełaruskaj školy.

Hłybocki.

Ab haspadarcy.

Čyrwonka ũ parasiat.

Pačatkowyja oznaki chwaroby jość: sonnaść, žmienšany apetyt; temperatura značna padymajecca. Žywioła zarywajecca i časta dychaje; wykał jość redki i čyrwanawy, časam dačuajecca jšče kašal. Na drugi i treci dzień zjaŭlajecca na cieie, ha-łouna na wuśach, kala wačej i pad brucham čyrwanawyja plamy, jakija pašla ciamniejuc.

Kali pry ũsich hetych oznakach temperatura padniata, to chwaroba ũstanoulena i za lačeńnie treba bracca nia šciahajučy. Nasampierš kožnyja dźwie hadziny robicca „lewatywa“ pa $\frac{3}{4}$ litra sa studni wady. Kali skura parasiaci haračaja, paliwajem jaho studniowaj wadoj pomačču paliwački z sitkam. Kali naadwarot, zimnaja, —starajmosia za kožnuju canu prywiašci parasio da potu. Robicca heta tak: namočywjecca ũ haračaj wadzje jakiš miech ci naahuł kusok zrebniny, wykručywjecca i tak abkručywjecca chworaje parasio kruhom, pakidajučy miejsca da dychańnia. Pawierch hetaha akručywjecca hruboj konskaj sukonnaj huńkaj i šciahujecca staranna padpruhaj. Parasio tak spawitaje kładziecca na sałomu, prykrywjecca ũsiakimi pakryŭkami i sałomaj i to tak ciesna, što astajecca jamu tolki wolnym miejsca k dychańniu. Lažyć parasio tak doŭha, aź pakul sa mo

ústanie. Pawodle patreby možna hetyja „poty“ paŭtaryć i parasio wyzdarawieje, kali tolki lačennie staranna i ścisła prawodzić. Wielmi radzicca pa prawidziełni hetych potaŭ napaić żywiolu wadoj, ũ jakoj raspuščana žmienia soli Glaubera.

Jak pierachawać bulbu smačnaj?

Kali chočamo pierachawać bulbu smačnaj aŭ da kapańnia „nowaj“, dasiahniemo hetaha takim paradkam: U wialikim katle zawarywajmo wadu aŭ da kipiennia. Bulbu nałożanuju ũ jakim niebudź kašy apuskajem u waratak na 4—5 sekund. Waratak sparyć usie rastki (wočki), jakija zhubiać hetym zdolnaść parastać i bulba astaniecca smačnaj aŭ da kapańnia świeżaj.

Lek proci nadućcia żywioly.

Biarecca 5—10 stručkoŭ časnaku, ja kija reżucca na drobnyja kusočki i trucca. Pašla waracca ũ 2—3 litrach małaka. Zwaranaje žliwajecca ũ hlinianuju sudzinu i abwiazYWajecca čystaj zawiakaj, abo pieraliwajecca ũ butelku.

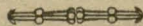
Na wypadak chwaroby skaciny dajecca jej pryhatawanaha hetak leku ũ kolkaści $\frac{1}{4}$ aŭ $\frac{1}{2}$ litra.

Dyjeta paŭtarajecca zaŭsiachdy pa 20 minutach aŭ pakul nadućcio piarodzie. U prypradkach lahčejšich chapaje dać leku adzin—dwa razy.

Skolki soli treba dawać skacinie?

Dzienna: karowam dojnym 20-30 gr., jałaŭkam 10-20 gr., awiečkam i kozam 0,6-2 gr., parasiatam 3-10 gr., koniam 10-20 gr., wałom ciaŭskim 40-60 gr., wałom paciahowym 40 gr.

Kawaloŭ A.

Sto čuwać u świecie.

Rasieja.

Zmieńšańnie żydoŭ. Žydoŭskaja hazeta „Nasz Przegląd“ piša ab tym, što ũ Rasiei duŭa pamienšyła żydoŭ. Pawodle hetaj hazety u Rasiei, pašla taho, kali niekatoryja krai ad jaje adpali, astałosia 48,5 proc., a 51,5 proc. adyšli ũ henyja

adpaŭšyja ad Rasiei krai. Ad 1897 h. da 1922 z Rasiei wyjechała żydoŭ 1.300.000, z jakoj liczby 600 čalawiek prypadaje na ziemli čiapierašnij Rasiei.

Ad pahromaŭ i bandytyzmu zhinuła ũ Rasiei 70 tysiačaŭ żydoŭ, kala 500 tys. astalisia kalekami a 200 tys. sirot.

Umowa z Čechosławacyjaj. Niadaŭna padpisana miŭ Rasiejaj i Čechosławacyjaj umowa u sprawie ũwozu u Rasieju ziemiarskich mašyn na sumu 14.000.000 českich karon.

Žjezd Radaŭ S. S. S. R. U pieršych dnioch styčnia 1924 h. ũ Maskwie adbudziecca žjezd Radaŭ Radawych Respublik. Uŭo pastanoŭlena, što na žjezdzie budzie 1068 delehataŭ Rasiecaŭ, 293 Ukraincy, 17 Bielarusau i 61 ad Kaŭkazu. Meta žjezdu—začwierdžańnie i dapańnieńnie Konstytucyi (Dziarŭžajnych Žakonaŭ) Sajuzu Radawych Respublik.

Dziŭnym i kryŭdnym dla Bielarusau jość toje, što ad ich tolki budzie 17 asob predstaŭnikaŭ. Robicca tak musieć dzieła taho, što išče dachetel Radawaja Bielaruś stanowiać tolki pawiety Mienskaj hub. Zdajecca wialikaja ũžo para, kab Bielaruskuju Respubliku stanawili ũsie bielaruskija ziemli, para, kab Maskwa skončyła rabić śmiech z Bielarusau, choć apošnim časam jość čutki bytcam da Bielaruskaj Respubliki dałučana Mahilouščyna.

Bajkot Šwajcaryi. Rasieja apošnim časam bajkatuje, jak moŭa šwajcaraŭ: robić roznyja pieraškody šwajcarskim poddanym u Rasiei, nie ddpuskaje ich tawaru i inš. Robieć Rasieja tak zatym, što šwajcar Konradi zabiŭ balšawika Waroŭskaha, a niadaŭna šwajcarski sud zaboju apraŭdaŭ.

Polšča.

Adstaŭka Čhena - Piastoŭskaha Ūradu. 14 śniežnia siol. h. stałosia toje, čaho ũžo daŭno ŭadali ũsie pracouńnja masy. U hety dzieł nastupiła nakaniec adstaŭka prawicowaha ũradu. A stałosia heta z pryčyny prajektu zakonu ab asadnictwie i parcelacyi. Častka pasłoŭ witasoŭcaŭ (piastoŭcaŭ) na čale z pasłami Brylem i Plutaj zajawiła swajmu klubu, što nie zhadŭajecca z prajektam zakonu ab asadnictwie i parcelacyi i ŭžadajeć wolnaj ruki pry hałasawańni. Staršynia piastoŭcaŭ nie daŭzwoľiŭ im hetaha. Tady 15 pasłoŭ wyšli

z Klubu Piasta. Z hetaj pryčyny Maršaak Sojmu Rataj padaŭsia u adstaŭku, a pašla i Urad, bo ŭžo nia było tej bolšaści, na jakoj jon apiraŭsia. Prezydent adstaŭku staroha ŭradu pryňaŭ i daručyŭ twaryć ŭrad nowy pasłu Tuhutu, staršyni Klubu „Wyzwolenie“.

Przyznańnie Radawych Respublik. Užo addaŭna išli pierahawory miż Rasejaj i Polščaj u sprawie przyznańnia Polščaj radawych respublik. Wotža pierad samaj adstaŭkaj prawicowaha ŭradu sprawa heta była skončana: Polšč przyznała radawyja respubliki.

Sprawa Jawožyny. Miż Polščaj i Čechosławacyjaj uściaż wiadziecca sporka za hraničnuju ziamlu, što zawiecca Jawožyna. Niadaŭna heta sprawa była razhladana u Miżnarodnym Trybunale ŭ Hazie. Pry hawor hetaha trybunału wupaŭ pa myśli Čechaŭ, a na nie karyść Polščy. Dziela hetaha Polšč padała hetu sprau u Lihu Na rodaŭ. Prysud Lihi wyšaŭ nie na karyść Polščy.

Asadnictwa raścieć. 12 śnieżnia siol. h. u T-wa Wiedzy Wajskowaj u Wařawie, u prysutnaści wysšych achwiceraŭ i pasłoŭ sojmu, adbyłaŭsia lekcyja majora Lechnickaha, šefa wajskowaha asadnictwa. Lekcyja mieła na mecie zdać sprawazdaču z asadnictwa. Akazyjaecca, što pasadżanych užo 8 tysiać wajskowych asadnikaŭ, z jakich užo pabudawalisia bolš, jak paławina.

Pawodle majora Lechnickaha asadniki arhanizawali 33 kooperatywy i duža karysna pracujuć na niwie hramadzkaŭ na „Kresach“, heta znača na biełaruskich i ukraińskich ziemiach.

Ad siabie možym dadać, što my ab karysnaj pracy ŭ nas hramadzkaŭ asadnikaŭ karysnaha nia čuli ničoha. Naadwarot, čuli mnoha čaho drennaha.

Anhlija.

Wybary ŭ parlament. Apošni čas ŭ Anhlii, jak my ŭžo pisali byŭ duža haračy — adbywalisia wybary ŭ parlament. Wyniki wybaraŭ takija, što konserwatary (prawyja) ŭ rukach jakich aź dahetul była ŭłada, stracili na karyść liberałaŭ (bytcam krychu lawiejšyja ad konserwatyŭnaj partyi) da 100 pasłoŭ

Pakułšto na čale ŭradu Baldwin (konserwatar), ale doŭha jon utrymaceja pry

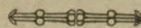
ŭładzie nia zmoža i susim mahčyma, što na čale ŭradu uznoŭ stanie Lojd Džordž, jaki kirawaŭ anhielskaj palitykaj padčas wajny i niekatory čas pa wajnie. Lojd Džordž nia susim pryjazna nastrojeny da Francyi i da Polščy.

Łatwija.

Nowaje Arcybiskupstwa. Łatwijskaha Katalickaha Biskupa. Springowiča Pa piež niadaŭna naznačyŭ Arcybiskupam u Ryzie. Takim čynam paŭstaje, ci lepš skazać adradziłasia, bo było daŭniej, no waje katalickaje arcybiskupstwa.

Palestyna.

Żydy pakidajuć Palestynu. Jak wiedama, siarod żydoŭ jość partyja „sijoniŭstaŭ“. Hetyja sijonisty uwažajuć Palestynu za swaju bačkauščynu i namaŭlajuć swaich pabracimcaŭ tudy wyjaždać. Palestyna na mirnaj Konferencyi addana żydom, tak što mohuć jany tudy jechać, kolki budzie miejsca. Mnohija zapraŭdy zaachwocilisia i pajechali. Pačali haspadarku. Adnak niešta żydom tam nie siadzicca. Zahraničnyja hazety pišuć, što sijonisty cełymi hramadami ŭciakajuć z Palestyny, bo nijak nia mohuć tam prywyknuć.

Z WILNI.

— **Lekcyja ks. dr. J. Rešecia.** 8 ha śnieżnia siol. h. u sali „Hramadzianskaha sabrańnia“ ks. praŭ. dr. Rešeć pračytaŭ lekcyju ab Wizantyjskaj cywilizacyi i ab upływach jaje na roznyja narody. Lekcyja była paważnaja i hruntoŭnaja. Zaprasili pračytać hetu lekcyju biełaruskija studenty, ale samych ich było duža mała. Tłumačycca heta tym što ahułam sučasnyja studenty mała čym cikawiacca.

— **Lekcyja pašla ks. A. Stankiewiča i Wiečaryna.** 9-ha śnieżnia siol. h. pa prośbie hurtka biełaruskich kabiet Ks. A. Stankiewič u sali Biełaruskaj Hinnazii pračytaŭ lekcyju na temat: „Biełaruskaja mowa ŭ školach Biełarusi XVI i pač. XVII st.“. Lekcyja wyklikała wialikaje zacikaŭleńnie.

Pašla lekcyi ũ toj-ža wiečar byŭ na scenie adyhrany kamičny abrazok L. Rodziewiča — „Žbiantežany Saŭka“. Hałou-nyja roli Saŭki (p. Sieniaŭski) i jahonaj žonki (p. Krasinščynka) ihrali duža ũdała. Wyručanyja hrošy abwiernuty na dziaciej ũ biełaruskim prytułku.

— **Pasiedžańnie Biel. Cant. Školnaj Rady.** 16-ha śniežnia u 4 h. wieč. adbyłsia pasiedžańnie Bielar. Školnaj Rady (Wilenskaja wul. 12—6). Na pawiestcy dnia byli sprawy wybaraŭ pradstaiŭnikoŭ ad Rady ũ Nacyjanalny Kam., Sprawy himnazijaŭ i inš. U Nacyjanalny Kam. wybrany: staršynia Rady Ks. A. Stankewič i M. Kachanowič.

— **Wučniowskaja wiečaryna.** 16-ha śniežnia wučni Bielaruskaj Himnazii ũ sali himnazii na karyśc niezamožnych wučniaŭ ładzili wiečarynu. Była pastaŭlena operetka W. D. Marcinkewiča: „Pinskaja Šlachta“, jakuju adyhrali sami wučni. Ihra, jak na maładyja siły, była dawoli dobraja.

— **Jakija dalary warta nabywač.** U žwiakzu z pastajannym spadkam polskaj marki ludnaśc ũ haradoch i ũ prawincy starajecca nabywač ćwiarduju i stałuju walutu, najbołš amerykanskija dalary. Dziela hetaha wažna kožnamu wiedač nižej padanaje:

Amerykanski Urad, chočučy sabrać raniej wupuščanyja dalary, maje na mecie sabrać ich ũ praciahu šaścioch miesiacaŭ. Zwarotu padlahajuč dalary, jakija majuč nadpis „The Confederate States of America“. Wažnymi i nadalaj, heta značyč, i pašla šaścioch miesiacaŭ žjaŭlajuca dalary z padpisam „The United States of America“.

— **Wučniouški internat pry Wilenskaj Bielaruskaj Himnazii** pawiedamfaje, što ũ internacie jośc šmat wolnych miejscaŭ. Wučni, jakija žadajuč žyč ũ internacie, pawinny zwaročwacca da zahadčycy internatu pani Šaleška. Internat adremantawany.

Swaja počta.

L. Marcinowiču u Wawiorcy. Pišmo Waša atrymali. Byč moža, što wina ũ nas. Prawierym išče raz.

K. Łabuńku. Pawiedamlajem išče

raz, što 100 tys. m. p. atrymali i „Krynica“ Wam pasyłajem. Čamu Wy nie atrym liwajecie, nia wiedajem. Prawierym išče raz u redakcyi, ci pasyłajecca.

Jazepu Mizulu s Kupla. Pišmo Waša atrymali. Knižki „Zniejka“ — Kupały, zdajecca ũžo niama, raspradana „Dudki“ i „Smyk“ — M. Buračka možna dastač. My Waša pišmo pieradajom u biełaruskuju Kniharniu (Zawalnaja 7) z prošbaj, kab Knikarnia wysłała Wam knižki. Byłob adnak najlepš, kab Wy sami žwiarnulisia da Kniharni. Pasyłajem Wam „Krynica“. Čytajcie sami i inšyn dawaj ie.

Ksiandzu Z. Šymkewiču. Prošbu Wašu spaŭniajem. „Krynica“ Wam pasyłajecca. Byłob duža pažadana, kab Wy kali - nie - kali napisali što niebudž da „Krynicy“.

Kawalowamu A. u Prazie. Natatki „Z Bielaruskaha žyčcia u Prazie“ my atrymali. Škoda, što nia možym z ich skarystač u hetym numary, bo pozna atrymany. Žmieścim z pryjemnaścju u numary čarodnym „Krynicy“. Ščyra Wam dziakujem z pamiač ab nas.

M. Kanapackamu ũ Zalesi. „Sintaksis“ — B. Taraškewiča nia wyšaŭ Kali wyjdzie — niawiedama. Pudajom wam adres adnej ukraïnskaj hazety: „Sielanska dola“, Łuck, Warszawska 13, 6 Bielaruski Kalendar na 1924 h. ũžo wyšaŭ. „Stowo i Geogija Koniskaho“ prysłač nam duža prosim.

P. Kuryłowiču ũ Bielanach. „Krynica“ wam pasyłajem. Ab canie pračytajcie sami.

DA ČYTAČOŭ I PRYJACIEŁAŭ „KRYNICY“.

Usich našych čytačoŭ i pryjacielaŭ prosim pišač ab žyčci našaj wioski, a taksama staracca akuratniej prysyłač hrošy za hazetu.

